

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 26 Şubat 2024

Sayı : 3870

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

9888

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Mehmet ÖZHASEKİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Mahir POLAT

İzmir Milletvekili

Koza Altın İşletmeleri A.Ş. tarafından Erzurum İli, Karayazı İlçesi, Akdağ Köyü, Uğurlu Komu Mezrası (Tapunun; Tekman ilçesi, Akdağ Mahallesi, 157 Ada, 1 Parsel ve Karayazı İlçesi, Yukarı Söylemez Mahallesi, 125 Ada, 28 Parsel) sınırları dahilinde gerçekleştirilmesi planlanan “S:200707893- S:200707901 Ruhsat No’lu Patlatmalı Altın Madeni Açık Ocak İşletmesi” projesine “ÇED Gerekli Değildir.” kararı verilmiştir.

Şirketin proje dosyasında; Altın Madeni Ocak İşletme Projesi kapsamında yılda yaklaşık 355.000 ton cevher üretilmesi planlanmış, üretilecek cevher ile birlikte yaklaşık olarak 649.581 ton Ekonomik Olmayan Kayacın (EOK/Pasa) meydana geleceği belirtilmiştir.

Ortaya çıkan cevher ve pasa malzemesi sahada depolanacak olup, proje alanı 20,32 hektar, açık ocak alanı 1,94 hektar, cevher depolama alanı 0,43 hektar, pasa (EOK) depolama alanı 4,12 hektar, bitkisel toprak depolama alanı 0,46 hektar planlanarak, projenin ömrü açık ocak üretimi 5 yıl (40 ay) olacak şekilde sunulmuştur.

Açık ocak üretim sürecinde yapılacak patlatma işlemi için 10 adet delik açılacaktır. Her deliğe ortalama 19,37 kg Anfo tipi patlayıcı madde ve 0,5 kg yemleyici (dinamit) ile toplamda 19,87 kg patlayıcı madde konulacak ve haftada 3 defa patlatma yapılacaktır.

Ruhsat alanı içinde Mamaş Deresi ve Akdere bulunmaktadır. Maden ocağı Erzurum İl Merkezi’ne kuş uçuşu 63 km, Uğurlu Komu Mezrası’na 252 m, Uğurlu Mahallesi’ne 2466 m, Selim Mahallesi’ne 3414 m, Akdağ Mahallesi’ne 3013 m mesafededir.

Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası’na göre, madenin kurulacağı alan, 1.Derece Deprem Bölgesi’nde bulunmaktadır.

Proje Alanının tamamı Çevre Düzeni Planında “mera” arazi kullanımı içerisinde kalmaktadır. Söz konusu tesis; geçimini hayvancılıkla sağlayan bir coğrafyada kurulacağından, yakında bulunan mahalle, kom ve mezarları hem ekonomik açıdan hem de sağlık açısından etkileyecektir. Çevresel ve doğal yapıya zarar verecek olan tesisin hayvancılığa olumsuz yönde büyük etki edeceğinden endişe duyulmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Toprak ve suya asidik sular ve kirletici kimyasalların sızması yanı sıra rüzgarla taşınan partiküllerin hava kalitesini bozması dikkate alındığında, maden alanının orman ve bitki örtüsünün, üst toprağın kaldırılması ile birlikte doğaya vereceği zarar göz önüne alınmış mıdır?
2. Maden alanından sızacak veya havaya karışacak ağır metalin yeraltı ve yüzey suyuna karışmaması için tarafınıza sunulan projede yeterli önlem bulunmakta mıdır?
3. Madenden çıkacak pasa/molozun döküleceği ve depolanacağı alanın zemin yapısı ve özellikleri, yüzey ve yeraltı suyunu etkileme durumu araştırılmış mıdır?
4. Bakanlığınız maden sahasında yaşanacak olası bir çevre felaketine karşı acil durum eylem planı hazırlamış mıdır? Hazırlanmışsa planınız nedir?
5. Bölgede heyelan riski olup olmadığı araştırılmış mıdır? Araştırılmış ise rapor sonuçları nelerdir?
6. Türkiye'de de en son Kasım 2021'de Giresun'da bir madenin atık havuzunun patlamasıyla 4 bin 500 tondan fazla kimyasal atığın çevreye yayıldı. Erzincan Çöpler Altın Madeni'nde geçtiğimiz günlerde yaşanan kazada, siyanür ve sülfirik asit içeriğine sahip, toksik ağır metal barındıran ve insan sağlığı için son derece tehlikeli olan atık yığının Fırat nehrine uzanan vadi boyunca yaklaşık 700-800 m hareket etti. Uşak'taki Kışladağ Altın Madeni'nde yaşanan ufak çaplı kazadan sonra, madende kullanılan siyanürün kayalarındaki ağır metalleri çözmesinin ardından yakındaki bir içme suyu tesisinde arsenik tespit edildi. “ÇED Gerekli Değildir” kararı verilen altın madeni örneklerine bakıldığında, 1. Derece Deprem Kuşağında yer alan bu bölge için yaşanabilecek benzer olumsuzluklar göz önüne alınmış mıdır?
7. Altın madenciliğinden kaynaklı havaya yayılan sülfürlü tozlar ve kükürt dioksit ile birlikte sülfirik asit oluşması ve aside dönüşmesi kaçınılmaz sonudur. Madenden kaynaklanacak asit yağmurları ile de tarım alanlarının, meraların ve bitki örtüsünün zarar görmesi kaçınılmazdır. Bu durumun solunum yolu ile vücuda girmesi ile de astım, bronşit, kanser gibi hastalıklara neden olduğu bilinmektedir. Bölgenin bitki örtüsünde

yaşanacak olumsuzluklar ve bu asit yağmurlarının insan sağlığına etkileri göz önüne alınmış mıdır?

8. Altın ocaklarında yapılan patlatmalarla mevcut su kaynaklarının yönü değişmekte, su kaynakları azalmakta veya tamamen kurumaktadır. Bölgede bulunan Mamaş ve Akdere'nin coğrafi özellikleri ve konumu açısından patlamalardan ve kimyasal sızıntılardan olumsuz yönde etkileneceği göz önüne alınmış mıdır?
9. Mevcut köy ve arazi yollarının kullanılması durumunda yaşanabilecek yoğunluk ve kazalar göz önüne alınmış mıdır?